

باید و نباید‌های نگهداری گل و گیاه در آپارتمان

خونه باید سبز باشه

علیرضا کاردار- گسترده شدن زندگی شهری باعث شده مردم، به‌خصوص شهرنشین‌ها از فضای سبز طبیعت دور و با گل و گیاه غریبه‌تر شوند. در زمانی‌نه‌چندان دور، خانه‌ها حیاط و حیاط‌ها باغچه‌هایی داشتند که از کل آپارتمان‌های امروزی بزرگ‌تر بود و تعدادی درخت، گل، گیاه و حتی سبزیجات در آن به چشم می‌خورد؛ از درخت نوت و نارنج و گردو گرفته تا بوته‌های رز و ارغوان و گلدان‌های شمعدانی. هر چند آن دوره گذشته و زندگی امروز، اقتضائات و محدودیت‌های خودش را دارد، اما خوشبختانه هنوز هم هستند کسانی که دلشان برای طراوت گیاهان می‌تپد و به دنبال راهی برای بازگرداندن فضای سبز به همین محیط دنج و جمع و جور آپارتمان‌ها هستند. به همین دلیل در پرونده امروز زندگی‌سلام، به مرور باید و نباید‌های خرید و پرورش گیاهان در آپارتمان‌های کوچک امروزی پرداختیم و برای آن‌ها که ممکن است با خواندن این پرونده، تصمیم به خرید و نگهداری گیاه آپارتمانی بگیرند، چند گیاه مناسب معرفی کردیم. پرونده امروز می‌تواند کمک کند در آخرین روزهای فصل بهار، بهار را برای همیشه به خانه‌ها پیمان بیاوریم و علاوه بر لذت بردن از این حال و هوا، دین مان را به طبیعت و محیط زیست هم ادا کنیم. با ما همراه باشید.

چه گیاهی برای آپارتمان بخرم؟

خیلی خوب است در محل زندگی یا کارمان، هم برای تصفیه هوا و هم برای طراوت بخشیدن به محیط، از یک گیاه سبز مراقبت کنیم. منتها لازم است گیاهی که انتخاب می‌کنیم، مقاوم باشد. یعنی نور کم و دو سه روز بی آبی را تحمل کند و خیلی حساس نباشد. اگر به دنبال گیاهی با این خصوصیات هستید، این بخش، راهنمای خوبی برای خرید است.

■ Aglaonema؛ آگلونما

مناسب برای محیط‌های اداری، آپارتمان‌ها، نقاط تاریک و شرایط سخت که به خاطر انبوه بودن برگ‌ها، در اتاق‌های کوچک جلوه بیشتری دارد، مخصوصا اگر در گلدان‌های گرد کاشته شود. تصفیه کننده هواست و تا سطح خاکش خشک نشده، به آبیاری نیاز ندارد. دمای مناسب نگهداری‌اش بین ۲۰ تا ۳۰ درجه است. در بهار و تابستان هر دو هفته یک بار تغذیه مصنوعی با کودهای قابل حل در آب، مخصوص گیاهان زینتی لازم دارد. خاک مناسب برای آگلونما ترکیبی از خاک باغچه و ورمی کمپوست یا سه قسمت پیت ماس (خاک خزه ای) و یک قسمت شن است. برای تکثیر آن از قسمت انتهایی ساقه‌ای که حداقل سه تا پنج برگ داشته باشد استفاده می‌شود. روش دیگر تکثیر، استفاده از پاجوش‌های کنار گیاه مادر است. هر جوانه ای که در بهار از خاک خارج می‌شود و ریشه دارد، می‌تواند گیاه جدیدی را در گلدان دیگری برای شما تولید کند.

■ Sansevieria؛ سانسوریا

از جمله گل‌های بسیار مناسب و مقاوم برای دفاتر اداری و منازل. تصفیه کننده هواست. نور زیادی احتیاج دارد اما در نور کم هم دوام می‌آورد. آب را ذخیره می‌کند و برای همین وقتی که خاک کامل خشک شد، به آبیاری نیاز دارد. هوای سرد باعث سیاه شدنش می‌شود. ترکیبی از شن و خاک معمولی و خاک برگ برایش مناسب است. برای تعویض گلدانش، هر ۲ یا ۳ سال اقدام کنید. سانسوریا گلدان کوچک را به بزرگ ترجیح می‌دهد. پس اگر می‌بینید گل شما رشد خوبی ندارد، یا گلدانش بزرگ است یا مواد غذایی‌اش ناکافی است. می‌توانید از کودهای مایع یا جامد محلول در آب، مخصوص گل‌های زینتی برای تغذیه‌اش استفاده کنید. برای تکثیر، یا صبر کنید پاجوش بزند و بزرگ بشود و از طریق تقسیم بوته اقدام کنید، یا از طریق قلمه برگ. برای این کار یک برگ را به قسمت‌های ۷ تا ۱۰ سانتی متری تقسیم کنید و تا نیمه در بستری از پرلیت یا پیت ماس (خاک خزه ای) مرطوب ولی نه خیس، فرو کنید. بعد از سه تا چهار هفته غده‌ها ایجاد می‌شوند و کم‌کم برگ‌ها شروع به رشد می‌کنند.

■ Philodendron؛ پوتوس

این گل زیبا و پرطرفدار، برای دفاتر، منازل و هر جایی که نور کم داشته باشد توصیه می‌شود. باتوجه به این که این گل تصفیه کننده هوا است، ارزش و فایده اش برای محیط‌های کوچک و بسته بیشتر است. بالارونده است و به تکیه گاه خزه دار نیاز دارد. سریع رشد می‌کند، ارزان است و نگهداری‌اش ساده و راحت است. بهتر است پوتوس را در نقاط مرتفع مثل طاقچه‌ها و کانترها نگهداری کنیم تا آویزان شدن برگ‌هایش، به زیبایی‌اش اضافه کند. حرارت مناسب برای محیط پوتوس بین ۱۸ تا ۲۴ درجه است. بین دو آبیاری حتما باید خاک خشک شده باشد. رطوبت معمولی اتاق برایش کافی است. عناصر خاک پوتوس را با افزایش کودهای مایع یا جامد محلول در آب مخصوص گل‌های زینتی، هر دو هفته تامین کنید. خاک کمپوست برایش عالی است. بعد از دو سال خاکش را عوض کنید چون املاح آب روی خاک جمع می‌شود و خاک را سفید می‌کند. هر سال با شروع فصل رشد، به تعویض گلدان نیاز دارد. برگ‌هایش را مرتب با پارچه یا اسفنج مرطوب تمیز کنید. تکثیرش به روش گرفتن قلمه پاشنه دار در تابستان و نگهداری در آب تا ریشه دادن است.

*لازم است از آقای باقری و مجموعه «انجمن گل و گیاه ایران» و صفحه اینستاگرام «گل من» که در تهیه و پرار کردن این پرونده به ما کمک کردند تشکر کنیم.

از رایج‌ترین مشکلات گیاهان آپارتمانی چه می‌دانید؟

■ پیچیدن برگ‌ها

علت: زیاده روی در آبیاری و پایین بودن بیش از حد درجه حرارت.

■ سوراخ شدن برگ‌ها

علت: عوامل فیزیکی یا حمله آفت‌هایی مانند حارون، لارو و سوسک.

■ کند یا متوقف شدن رشد گیاه

علت: در فصل زمستان عادی است. در تابستان به دلیل کمبود نور و مواد غذایی یا فرا رسیدن وقت تعویض گلدان.

■ ظاهر نشدن یا کوچک بودن برگ‌های جدید

علت: کوچک بودن گلدان، نداشتن تغذیه مناسب

■ تغییر شکل برگ‌های ابلق (دورنگ) به رنگ سبز

علت: کمبود نور

وضعیت نور، حرارت زیاد، آفت، فرا رسیدن وقت تعویض گلدان.

■ ریزش ناگهانی برگ‌ها

علت: وارد شدن شوک به گیاه مثل تغییر محیط برای گیاهان حساس، عوض کردن گلدان، صدمه دیدن ناگهانی ریشه.

■ خشک شدن و ریختن برگ‌های پایینی

علت: نور بسیار کم، درجه حرارت بالا و خشکی ممتد خاک گیاه.

■ زرد شدن برگ‌های بالایی

علت: آبیاری با آب سنگین یا استفاده از خاک‌هایی با کلسیم زیاد.

■ زرد شدن و ریختن برگ‌ها

علت: آبیاری زیاد و بسته شدن سوراخ ته گلدان.

گاهی پیش می‌آید که گیاه سبز و شادابی را به خانه می‌آوریم و تمام تلاشمان را برای نگهداری اش می‌کنیم ولی گیاه، به دلیلی که نمی‌دانیم، روز به روز پژمرده‌تر می‌شود. در این بخش با رایج‌ترین دلایلی که ممکن است گل و گیاه ما را با مشکل مواجه کند، آشنا می‌شویم.

■ از بین رفتن شادابی برگ‌ها

علت: نور شدید خورشید، حمله کنه قرمز یا کثیف بودن برگ‌ها که باعث اختلال در فتوسنتز می‌شود.

■ وجود لکه‌های سوخته روی برگ‌ها

علت: هوای خشک محیط، صدمه‌های فیزیکی، زیاد یا کم بودن آبیاری، زیاد یا کم بودن نور و درجه حرارت، آبیاشی در آفتاب.

■ پژمرده و آویزان شدن برگ‌ها

علت: زیاد یا کم بودن آبیاری، مساعد نبودن

در خرید گل و گیاهان

آپارتمانی، به چه

نکاتی توجه کنیم؟

■ قبل از خرید هر گیاه، لازم است شرایط نور و روشنایی، درجه حرارت و میزان رطوبت خانه خود را در نظر بگیرید. این شرایط را با فروشنده در میان بگذارید تا گلدانی مناسب محیط خانه شما، معرفی کند.

■ دستورالعمل نگهداری گیاه را دقیق بررسیید. گیاه را از نظر سمی یا مضر بودن برای کودکان و حیوانات بررسی کنید.

■ هنگام جابه جایی گلدان از گلخانه به خانه، مراقب باشید تغییرات رطوبت و حرارت به گیاه آسیب نزنند.

■ در صورتی که تازه کار هستید، بهتر است گیاهان زینتی کم توقع، ارزان قیمت، با رشد سریع و قابل تکثیر را انتخاب کنید.

■ اگر به دنبال گیاهان زینتی گلدار هستید، گیاهی انتخاب کنید که پر غنچه باشد و تعداد کمی از آن‌ها شکفته شده باشد.

■ ساقه، برگ‌ها، گل‌ها و خاک گیاه را به دقت بررسی کنید تا گیاه بیمار، آفت زده و ضعیف نخرد. سعی کنید گل و گیاهی انتخاب کنید که برگ‌هایش، لکه‌های زرد و سوختگی نداشته باشد. ■ سعی کنید گیاه «ریشه پر» بخرید. یعنی گیاهی که مدت زیادی است به این گلدان منتقل و ریشه‌اش گسترده شده است و تعویض گلدانش، مشکلی به وجود نخواهد آورد.

■ در هنگام خرید گیاه، مواد غذایی مخصوصش را هم بخريد و روش استفاده از آن را یاد بگیرید.

■ به یاد داشته باشید روزنه‌های موجود در سطح برگ گیاه، باید برای اعمال حیاتی باز باشند. به همین دلیل از اسپری مواد براق کننده بپرهیزید. تنها اسپری آبی که مدنی مانده و کلرش را از دست داده، برای تمیز شدن برگ‌ها کافی است.

■ در قدم آخر، هماهنگی گلدان با فرم و فضای اتاق را در نظر بگیرید تا محیط شما را کوچک و خفه نکند.

آشنایی با دو آفت رایج گیاهان آپارتمانی

■ شپشک آرد آلود

حشره ای که در محیط گرم و مرطوب فعالیت می‌کند و در محل اتصال برگ به ساقه یا در میان جوانه‌ها، پشت برگ‌ها و جاهایی که در دید نیستند رشد می‌کند ولی با زیاد شدن جمعیت، روی ساقه و برگ‌ها هم مشاهده می‌شود و پوششی پشمالو و آرد مانند به دور خودش ایجاد می‌کند. آفتی که به سرعت تکثیر می‌شود و قابل سرایت به گلدان‌های دیگر است و با شروع فعالیت آن، گیاه حالت بیمار و افتاده پیدا می‌کند. اگر بدون هیچ شوک یا تغییری، گیاه‌تان دچار این حالت شد، بخش‌های مختلفش را بررسی کنید تا از وجود این آفت مطمئن شوید. آفتی که اگر از بین برده نشود، مرگ گیاه حتمی است.

■ راه‌های مقابله

قبل از هرکاری گیاهانی را که دچار این آفت شده اند از دیگر گیاهان دور کنید. دو قاشق چایخوری مایع ظرفشویی یا شامپو بچه را با نیم لیتر آب مخلوط و روی برگ‌ها و ساقه اسپری کنید. طوری که تمام قسمت‌های گیاه، به محلول آغشته شود. قبل از این کار حتما سطح گلدان را با چندلایه روزنامه یا نایلون بپوشانید که مایع وارد خاک نشود. بعد از گذشت نیم ساعت، گیاه را با آب شست وشو دهید. این روش را به فاصله سه روز یک بار انجام بدهید تا آفت از بین برود. همچنین تا جایی که ممکن است به وسیله پنبه یا مسواک آفت را از سطح گیاه جدا کنید. اما اگر جمعیت شپشک‌ها خیلی زیاد بود، ممکن است

■ پشه ریز سیاه رنگ خاک

یک عامل ظهور این پشه‌ها استفاده از خاکی است که این حشرات در آن تخم گذاری کرده اند؛ مثل کودهای دامی یا خاک‌هایی که استریل نشده اند.